

Uppdaterad standard IEC 62489-1 gällande övervakning av hörslingsor

Inledning

Den 21a januari 2018 blev tillägg nr 1 gällande i IEC 62489-1 som reglerar prestanda i ett hörslingsystem. Tillägget innebär att hörslingan ska **övervakas** (i standarden benämnt under paragraf 10 som "monitoring") i syfte att uppnå högre tillförlitlighet.

Kontinuerlig övervakning av hörslingan ska ske med installerad utrustning som ger information om status i realtid och på ett sätt som inte uppfattas som störande för de som befinner på platsen där hörslingan används.

Det ska också finnas portabel utrustning så hörslingan kan kontrolleras i alla delar av rummet då ändringar i systemets konfiguration har gjorts eller då nya risker för störningar har uppstått vid exempelvis installation av ny el-utrustning (såsom nya typer av lysrör) eller installation av fjärrvärme.

Kravuppfyllande

T-sign är en elektronisk slingskylt som uppfyller kravet gällande övervakning av hörslingsor i enlighet med IEC 62489-1. T-sign har elektronik som tar emot, beräknar och kontrollerar nivån på hörslingan över tid. En fast grönt lysande skylt betyder att hörslingan är OK i relation till de värden som standarden för hörslingsor föreskriver. T-sign kan installeras i efterhand där det redan finns hörslinga eller projekteras vid nyinstallation. Det som krävs för installation är ett strömuttag 110V-230V AC och för kalibrering krävs ett mätinstrument för hörslinga.

<https://transistor.se/sv/tillganglighet/aktiv-slingskylt-t-sign-set.html>

Standarder gällande hörslingsor

IEC 60118-4 och IEC 62489-1 utgör tillsammans de standarder som reglerar hörslingsor.

Frågor och svar

Räcker det inte med att de som har hörapparat säger till om det blir problem med hörslingan?

- Nej. Standarden föreskriver ej detta och risken är då att fel uppmärksammas för sent- exempelvis när det ett föredrag eller föreställning redan börjat. En hörapparatsanvändare kan inte heller bekräfta om hörslingan uppfyller standarden IEC 60118-4.

Räcker det inte med att man har en lyssningsprodukt för hörslingan?

- Nej. En lyssningsprodukt kan inte bekräfta att hörslingan uppfyller standarden som krävs för att olika hörapparater ska vara kompatibla med hörslingan. En lyssningsprodukt ger heller inte information till alla utan endast indikation om hur hörslingan fungerar vid en viss tidpunkt.

Vad är syftet med T-sign?

- Att intuitivt och löpande beskriva när ljudet går ut på hörslingan och att det är i rätt nivå i enlighet med IEC 60118-4.

Vad indikerar T-sign?

- En fast grönt lysande T-sign = hörslinga OK. Ljudet går ut på hörslingan i rätt nivå i relation till IEC 60118-4.
- En lugnt blinkandes T-sign betyder att slingfältet är för svagt i relation till IEC 60118-4 – d.v.s. att fältstyrkenivån över tid varit för låg.
- En fast röd T-sign betyder att slingfältet är för starkt – dvs. fältstyrkenivån har över tid varit för hög i relation till IEC 60118-4.

Vem kan åtgärda ett fel på hörslingan?

- Många fel kan åtgärdas direkt av de som använder hörslingan. Exempelvis kan det handla om att en person håller mikrofonen för långt ifrån sig när den pratar vilket resulterar i att nivån på hörslingan blir fel om det inte finns någon automatisk justering.
- Vissa fel kan åtgärdas av den som är ansvarig för tekniken i rummet. Det kan exempelvis handla om att strömmen till hörslingan inte är påslagen.
- Det finns också fel som måste felsökas ytterligare av en expert på hörslingsystem.

Behöver jag sätta en dekal om hörslinga om jag har T-sign?

- Ja. En dekal om hörslinga talar om att det finns en hörslinga på platsen. T-sign talar om att hörslingan fungerar. En rekommendation är att sätta dekalen i direkt anslutning till entrén i lokalen så man ser den tydligt när man passerar in och ut och att man monterar T-sign så man ser den tydligt när man befinner sig inne i lokalen.

Fungerar T-sign både för korrelerade och okorrelerade hörslingar?

- Ja. T-sign kan monteras på väggen över slingtråden i en korrelerad hörslinga (också benämnd perimeter-slinga) eller där det finns en okorrelerad hörslinga, också benämnd phase shift, super loop system (SLS) eller multiloop beroende på tillverkare av slingförstärkare.

Hur installeras T-sign?

- Första steget är sedan att säkerställa att hörslingan uppfyller IEC 60118-4. Det görs enklast genom en kontrollmätning.
- Är hörslingan rätt inställd monteras sedan T-sign på en plats där de som deltar i verksamheten i rummet kan se den. Helst inte så den hamnar bakom personer som är huvudtalare och/eller personer som ansvarar för tekniken i rummet (om det finns ljudtekniker i lokalen).
- Kalibrering görs genom att man ställer T-sign i kalibreringsläge (se manual) och justerar känsligheten genom tongenerator eller tal i mikrofon och sedan kalibrerar T-sign i kalibreringsläget så den precis slår mellan grön och röd indikering vid 0 till 0 – 3 dB nivå vid referenspunkt.
- Om fältstyrkan är för svag vid den punkt där T-sign ska monteras går det att ansluta en extern sensor, artikelnummer 3000111.

Ändrar T-sign ljusstyrka beroende på hur ljust eller mörkt det är i lokalen?

- Ja. T-sign känner av omgivande ljusstyrka och justerar utifrån detta. Det går att ställa den relativa ljusstyrkan vid installation – dvs. hur starkt man vill att skylten ska lysa i förhållande till omgivande ljus.

Blir inte T-sign ett störande moment om den blinkar?

- Nej. När hörslingan fungerar ok så ska T-sign ha ett fast grönt sken. Blinkningen som kan bli om hörslingan är för svag blir blinkningarna i form av en ”skylt som andas” och blir på så sällan störande.
- Program 2 i T-sign (ställs in genom dip-switch på baksidan av enheten) är anpassat för publika utrymmen där skylten är långsammare på att reagera på förändringar (exempelvis att det blir tyst ett tag) och ett snabbare program, program 1, där man vill ha snabb respons.

